

19. Juli 1564.

Herluf Trolle til Kong Frederik II.

Efter af den lybske Admiral at have faaet Underretning om den svenske Flaades Sejlads sydpaa har han forgjæves søgt denne i Nydyb m. fl. Steder. Beklager sig over Lybækkernes Mangel paa Mod, men roser Stemningen i den danske Flaade, uagtet der baade er Sygdom og Mangel; beder om Forsyning med friske Folk og Proviant. Lybækkerne have atter beklaget sig over Narvafarten. Om Sylvester Francke og hans Skib.

Etthers kongl. maytt. min gandske vnderdanige, willige, tro tyeniste nu och altiid forsendt mett wor herre. Giffuer ieg e. k. m. gandske vnderdanigen tillkiende, at y dag otthe dage sende lybske amyrrall Frederich Kneffuell Strassborig² till meg, och lod meg sige, att hand haffde wisse tidinger, och wille staa ther fore, att dett war sandt, att de suenske vare løben sønden omkring Boringholm, och satte deris kaass att Stralsund, och ther fore saae thett for raadsom an, att man kunde formene thennom, att de icke skulle faa [s. 214](#) ther fremmett folck ind. Ieg weyrede meg noged ther y att gaa strax till segels, før end mine pincker komme vdi gien, som ieg havde vdsendt att besichtige de suenske, epther som wii tillforn haffde besluttid, att efftherdii werit war oss vdi mod och de suenske mett, tha wille wii bliffue paa wor ancker, till saa lenge att wii saae de suenske, och da att tage imodt them, thett beste gud haffde giffuit naaden till. Mens ther ieg hørde, att hand sagde seg att wiide ther saa wist beskied therom, och ieg tenckte, att thett war icke gott, at de skulle komme till Tyskland och ther tage nogitt folck ind, tha sambtyckte ieg vdi thend beste mening, och gick strax till segels att søge fyenden, och løb for thend skyld for thend Ny dybe etc. Och ther wii kom der, fandt wii ingenn, løbe saa fraa och till Hedensø, thii wii kunde icke komme hiid igien imod weritt. Ther laa en tiuffue kobfarer¹ for oss, som wii haffde tenckt att skulle haffue werid de suenske etc. I løffuerdags gick wii till segels der, och satte wor kaass att Rostock, om wii ther haffde kundit finde nogen suenske eller och taget thett suenske skiib, ther ligger. Mellum løffuerdag och søndag nath gick weritt om, saa att wii haffde halff wind baade till Rodstock och Boringholm etc. Og pincken kom igien och sagde meg for wist, att de suenske laa her vnder Boringholm, huorfore att ieg strax drog till thend lybske amyrrall och begierede, att hand mett sin flode wille følge effter, tha wille ieg y gudtz naffn søge etthers kongl. maytts. och wore fyender, och hobis, att thett mett gudtz hielp skulle gaa well till. Tha fick ieg for suar, at de lybske waare icke saa stafferid, at de kunde søge fyenden, och de opregnede theris mangfoldige brøst, oc ther til mett actede de wor hele flode icke, att wii kunde staa thend suenske flode imodt. Therefore samblede ieg strax alle etthers kongl. maytts. gode mend och beraadde meg met thennom, och wii samtligen endrectiglig met et friit mod sambtyckte att søge wore fyender, och ieg tog till meg Frandz [s. 215](#) Brockenhuss¹, Erich Rudt², Hans Lauritzsen³, Powell von Sara⁴, och drog till den lybske amyrrall, gaff hannum wor raadslag, mood och mening tillkiende, och hand forsamblede sine høffuidzmend. Tha waar thet intid andet end som tilforn, at de haffde der ingen mood till, och begierede paa thett haardeste, att wii wille løbe for Rodstock och fortøffue ther, till saa lenge att baade de och wii bleffue anderledis stafferede, thii de sagde, att alt deris folck haffde ther ingen mod till etc. Som wii nu saa sidder vdi thette raadslag, tha kom oss nogen lybske skiib, som haffde undløbitt de suenske her vnder Boringholm, och sagde oss aff thett store mordt. som de suenske haffde giortt paa de lybske kobfarer⁵. Ther offuer fortrøstede⁶ wii huer anden, lybske och wii, att wii thett weddergiøre⁷, och wii merede⁸ och sore

oss tillhobe att icke vndfalle fra huer anden, men leffue och dø mett huer anden, och besluttede endeligen att søge wor fyende, och satte wor kaass hiid etc. Nu wii komme hiid, da war de svenske affløben. Strax holt ieg raadslag, och wille haffue fuldt effther fyenden, tha haffuer [s. 216](#) de lybske giffuid tilkiende, att de icke kand løbe wiidere, før end att de faar mere folk, skiib, prouiant och skvtt, som de haffuer skreffuit til Lybeck om. Saa er her ogsaa stor mangell vdi wor flode for folck, prouiant och anden nødtørfft, som ieg haffuer ladiit optegne och skreffuit her Magnus Gyldenstjerne till, och beder gandske ydmugeligen, att wii kunde faa thett meste, ther war aff att lade ¹. Wille etthers kongl. maytt. lade de skiib, som kom fra Norge, och komme hiid mett thet allerførste, tha giordis thet och storligen behoff etc. Ther etthers kongl. maytt. icke haffde brugit dett danske folck till skibs vdi aar, tha haffde thett werit att befrøcte, at wii thenne dag haffde werit for Kiøbenhaffn igen. These danske lader thennom bedre nøgis mett fetalli och spissning och der till met bruge till alt arbeid, y huor mand haffuer thennom behoff, och, gud were loffuid, giøre ther hoss alt, hues gott folck bør att giøre. Her er faa skiib vdi floden aff etthers kongl. maytts. orloffs skiib, at her er jo tredie parten aff folckid siuge och vddød, om etthers kongl. maytt. ther forre wille sende hiid till floden en fem eller sex hundritt vdaff thett vdbudz folck hoss sø siden vdi Sieland, och will thet endeligen were, att e. k. m. faar att skicke oss mere folck. Ieg giffuer och e. k. m. gandske vnderdanigen tilkiende, att disse lybske haffue tiidt och ofte werit hoss meg och beclagett seg paa thett høgeste, att ther forloffuis saa mange skib att segle paa Nerffuen, och mener, att de haffue gode kundskaff ther aff, att thett kommer mest ind y Suerrige, och her Frederich Kneffuell siger, att hand war hoss e. k. m. paa Fredricksborrig, och e. k. m. den tiid meenthe ingen skiib att forloftue til Nerffuen, som hand siiger. Her er end nu en thii eller tolff skiib, som ere fortolde ther paa att segle til Nerffuen, och der iblant tho skiib, som haffuer e. k. ms. breffue att segle paa Nerffuen, och haffuer ieg werit till sindtz att wille forloffue de tuende skiib att løbe diid effther etthers kongl. maytts. breffuis lydelse, tha haffuer thette icke [s. 217](#) kund skeet vden bulder och trette baade hoss de lybske och disse andere, som och ere fortollet paa Nerffue. Therefore holder ieg thennom samptligen an, till saa lenge att ieg faar e. k. ms. skriffuelse therom, men ieg haffde gierne seett, att de, som e. k. ms. breffue haffuer, haffde faret. Och thersom e. k. m. tyckes raadsom att were, att e. k. m. luckte Sundit til for alle Nerffuer och Reffuel farer, will och e. k. m. lucke Sundet till for de, som fare till Riige, tha haffuer e. k. m. thett och well i mact. Ieg giffuer och e. k. m. vnderdanigen tillkiende, att ieg sender nu e. k. m. Moritz Rantzows skiiff, som Siluester Franck førde, met alt, lige som thet for fundet er, vndertagit nogid aff skyttit, som ieg acter at lade bruge paa e. k. ms. skiib. Ther som att e. k. m. beholder same skiib, tha er thet et beroost skiib for sin segladtz, och mand kunde ther well haffue gaffn vdaff her hoss floden. Skipperen Siluester Francke hannum beholder ieg her hoss meg och nogen aff hans beste bodtzmend, thii at ieg haffuer hannum och thennum behoff. Samme Siluester Francke vndskyller sig hart och meener seg aldelis att were vskyldig aff thend aarsage, at hand løb tilbage till Eckellfiordt ¹ met skiibet effther e. k. ms. bud och befaling, och den tiid hand kom did, tha befull Moritz Rantzow hannum at segle, som then copie indholler, som ieg for nogen dage siden sende e. k. m. Och haffuer samme Siluester Francke et godt ord aff alle søøfarende folck, att hand skal were en forsøgt karl, och haffuer weret bruget til søes imod sine fyender. Hand haffuer och loffuet och soret meg paa e. k. ms. wegne, at hand wil were tro och huld och lade seg bruge y alle maade, ther e. k. m. er hannum begierendis, att e. k. m. ville skriffue meg till, om e. k. m. will, att ieg skall bruge hannum, eller och om ieg skall forskicke hannum till Kiøbenhaffn ². Etthers kongl. maytt. will nu naadeligen skriffue meg till, tha will ieg mett gudz hielp y alle maade, som en tro och hørsom ³ plictig er, aldelis [s. 218](#) rette meg effther. Thersom e. k. m. wil sende oss nogen folck, tha hobis meg

met gudtz hielp att vdrette nogitt synderligt met paa Ølandt eller anderstedtz, mens vden folck kand ieg intid vdrette. Meg hobis mett gudtz hielp, att gud skall engang giffue oss lycke, att wii maa faa win den fra de svenske och komme till dennom, och meg tuiffler ther aldelis intid paa, och ere alle e. k. ms. vndersotte, baade fattig og riig, saa mange som her ere, meg y alle maade hørsomme, och haffuer ther alle et godt moed till. Mens ieg formercker, att desse lybske haffuer als ingen mod ther till. Her mett will ieg haffue etthers kongl. maytt. mett siell och Hilf till et langwarigt regemente och en erlig seyer och offuerhand offuer alle e. k. ms. fyender och vwenner gud alsommechtigste befalendis. Aff etthers kongl. maytts. orloffs flode vnder Borringholm onsdagen thend 19 iulii anno domini 1564.

Etthers kongl. Majsts.
vnderdanige, tro tyener
Herloff Trolle.

Udskrift: Høgbarenn første, stormechtigste herre, hr. Frederich den anden, mett gudtz naade Danmarckis, Norgis, Wendis och Gottis koning, hertug vdi Slesswiig, Holstein, Stormarn och Dittmerskenn, greffue vdi Oldenborgk och Delmenhorst, min allernaadigste herre och koning, vnderdanigen.

Aftryk efter Danske Magazin III. 247—51.